

DE STER VAN NEDERLAND

OPGERICHT

IN 1896

HALFMAANDELIJKSCH TIJDSCHRIFT
van de Heiligen der Laatste Dagen

15 SEPTEMBER 1935

No. 18

40e JAARGANG

Het erkennen van wetten en het gehoorzamen van wetten zijn onmiskenbare teekens, dat denkende wezens vooruitgang maken.
John A. Widtsoe.

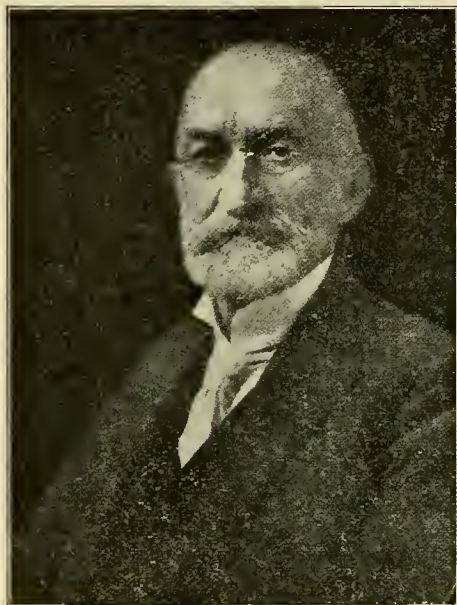
Het
Heilige
Bosch

(Zie blz. 290)

GOD'S MACHT GEOPENBAARD

door President Heber J. Grant

(Uittreksel uit Toespraak gehouden op Dinsdag, 23 Juli j.l., tijdens diensten in het Heilige Bosch, bij Palmyra. New York)

Toen President Colton mij vroeg om vanavond te spreken, zeide ik hem, dat ik daartoe geen verlangen had; dat ik me vermoeid en in zekere mate gedrukt gevoelde door het warme weer en de vocht, welke u in deze landstreek hebt. Ik ben door mijn dokter gewaarschuwd, dat ik mijn actief werk niet mocht voortzetten, zooals dit het laatste jaar gegaan was. Bij meer dan één gelegenheid heb ik op een dag meer dan drie uur gesproken; ik heb per dag enkele honderden K.M. afgelegd en me dan met meer dan een uur spreken vermoeid. Van dit buiten-

gewone werk heb ik nog geen slechte gevolgen ondervonden, maar de dokter verzekert mij, dat mijn herstellende krachten, mijn leeftijd in aanmerking genomen — ik ben nu acht en zeventig en een half jaar — niet zoo goed zijn en dat ik zeer ernstig kans maak op een algeheele instorting, tenzij ik het openbaar spreken en werk, dat ik tot nu toe heb gedaan, sterk verminder. Het is niet mijn verlangen, in wijsheid tekort te schieten. Het is mij werkelijk en waarlijk een voortdurend wonder dat ik door de voorzienigheden des Heeren tot het presidentschap van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen ben gekomen.

Toen ik hier vanavond naar de geïnspireerde woorden van Broeder McKay luisterde; toen ik dacht aan het gepeupel, de verdrijvingen en vervolgingen in de dagen van Joseph Smith; aan zijn verhoor voor de rechtbank, welke hem veroordeelde, om den volgenden morgen te worden doodgeschoten (ik meen om 9 uur) met anderen der leiders van het volk; toen ik dacht aan de zeer wondervolle en wonderlijke openbaring, welke hij ontving tijdens zijn gevangenschap in de Liberty-gevangenis, kon ik niet helpen, dat ik een brandend verlangen gevoelde, om mijn getuigenis te voegen bij dat van President McKay — dat slechts door de in-

strumentaliteit en de zegeningen van den Almachtigen God een menschelijk wezen in veertien jaar van verdrijving, najaging en gevangenzetting zou hebben kunnen tot stand brengen, wat Joseph Smith tot stand bracht.

(President Grant las daarna uit afdeeling 121 van Leer en Verbonden de verzen 33 tot en met 46).

Toen ik nadacht over de wondervolle dingen, welke door den profeet tot stand zijn gebracht, terwijl ik vanavond naar Broeder Mc.Kay luisterde, wilde ik ook de aandacht vestigen op hetgeen anderen hebben verricht. Brigham Young en anderen, die hem naar de Utah-vallei volgden, werden beroofd van al hetgeen zij bezaten; zij gingen daarheen, figuurlijk gesproken, met niets meer dan hun handen en geloof in God. Toen ze daar aankwamen — honderd drie en veertig mannen, drie vrouwen en twee kinderen — merkte een der vrouwen op: „Hoe vermoeid en uitgeput ik ook ben, wil ik toch nog liever een duizend mijl verder reizen dan in zulk een verlaten oord te blijven als hier”.

Slechts één boom, een enkele ceder, stond in de Salt Lake-vallei en langs de stroomen, welke van de bergen afkwamen, stonden enkele struiken. Zoover het oog reikte wilde salie.

Wat is Salt Lake vandaag? Het werd gegrondvest onder het leiderschap van Brigham Young, die immer erkende: „In wat ik hier doe, volg ik slechts wat Joseph Smith ons heeft geleerd”. Tot aan den dag van zijn dood gaf hij de eer aan dien profeet van God voor al zijn verrichtingen, omtrent de grootheid waarvan enkele der grootste mannen in Amerika aan mij hebben verklaard, dat hij de grootste organisator was, de grootste pionier en de grootste leider der menschen, die ooit in Amerika geleefd heeft.

John Taylor kwam in het presidentschap der Kerk in de dagen van afvalligheid, toen de menschen werden verjaagd, en meer dan duizend mannen in de gestichten leden voor hetgeen waarvan zij geloofden, dat het goed was; toen al onze bezittingen — beide vaste en persoonlijke — aan de Vereenigde Staten werden verbeurd verklaard. Hij leidde het volk onder de inspiratie van den levenden God doch toen hij stierf, stond de kerk financieel op groote lasten. — De kerk moest verplichtingen van duizenden en tienduizenden nakomen.

Een man van 82 jaar kwam in het presidentschap, Wilford Woodruff en onder de inspiratie van God bevrijdde hij het volk. Een onzer Artikelen des Geloofs zegt ons, dat wij de wetten van het land dienen te gehoorzamen, eeren en onderhouden, en toen hij zag, dat de Vereenigde Staten van Amerika, het hoogste gezag, een wet hadden uitgevaardigd tegen het meervoudig huwelijk, liet hij een manifest verschijnen, waarbij het aangaan van het meervoudig huwelijk in de toekomst werd verboden.

Toen de bezittingen der Kerk waren verbeurd verklaard en de Kerk in moeilijkheden verkeerde, kwam er een andere man aan

het presidentschap, vijf en tachtig jaar oud — Lorenzo Snow — die door de inspiratie van God door hem binnen drie jaar de Kerk van haar druk bevrijdde.

Achttien jaar lang presideerde Joseph F. Smith over de Kerk, onder de inspiratie van den levenden God en met groote en wonderlijke macht.

Ik zeg en zonder vrees voor tegenspraak, dat wanneer ik de gelegenheden, welke ik heb gehad, overdenk, het merkwaardig is en boven mijn eigen verwachting, hoe de Heere mij gedurende de zestien jaar, dat ik over de Kerk presideer, heeft geholpen.

Er zijn hier vanavond veel menschen, die, zooals ik voel, niet van ons geloof zijn en ik wilde aan de mannen, die Brigham Young hebben opgevolgd aan het hoofd van de Kerk, deze hulde brengen. Ik ben er net zoo zeker van overtuigd als van mijn eigen leven, dat, ware het niet door de inspiratie van God, de dingen, welke door Brigham Young, John Taylor, Wilford Woodruff, Lorenzo Snow en Joseph F. Smith zijn tot stand gebracht, nimmer verricht hadden kunnen worden.

Er zijn altijd twee geesten in deze wereld strijdende met een elk en ieder persoon. Men zegt ons altijd: „O, er schuilt geen leed in dit kleine euvel, of in een ander”, en wanneer wij luisteren naar de influisteringen, welke van beneden komen, dan komen wij op dat breede pad, dat van het eeuwige leven afleidt. Doch indien wij luisteren naar de inspiratie van die stille, zachte stem, de influisteringen tot het eeuwige deel van ons wezen, zullen wij nimmer afdwalen van het rechte en smalle pad, hetwelk ons tot het eeuwige leven zal terugvoeren.

Het werd mijn lot, om als een der apostelen van den Heere Jezus Christus te worden geroepen. Dit was een vervulling van de belofte, welke door de gave van talen door Eliza R. Snow werd gegeven (en welke door Zina D. Young werd uitgelegd) toen ik als een kind in een Z.H.V.-vergadering ten huize van William C. Sahtines op den grond speelde. Zij zeide, dat ik een der apostelen van den Heere Jezus Christus zou worden in deze laatste bedeeling.

Toen ik in groote financiële moeilijkheden verkeerde — 100.000 dollar schuld, kwam ik op een morgen om twee uur thuis en mijn vrouw (die reeds is heengegaan) wachtte op mij. Ze zeide: „Heber, wanneer je een weinig bier drinkt, wat thee en koffie zou gebruiken, zou je het woord van Wijsheid niet méér breken dan je nu doet, door dag en nacht te werken”. Toen hield ze plotseling op en gaf mij door de gave van talen een zegen. Ik schreide van vreugde, omdat ik wist, dat ze me zegende. Toen ze geëindigd had, vroeg ze me, of ik de uitlegging er van had en ik zeide „Nee”.

Wij knielden neer en baden tot God om de uitlegging en ze ontving ze. Ze beteekende, dat het den Heere mishagde, dat ik op die wijze bleef doorwerken, dat ik mijn zaken op ordelijke

wijze moest beheeren en God zou me helpen, om al mijn verplichtingen na te komen en ik zou leven, om in vele landen en vele klimaten het weder herstellen tot de aarde van het Evangelie van Jezus Christus te verkondigen. Sindsdien heb ik mijn stem in vele landen doen hooren. Ik heb geleefd om aan al mijn verplichtingen te voldoen. Ik verkocht het huis van mijn gezin en nam een hypotheek op mijn moeder's huis.

Mijn naaste en dierbaarste vrienden zeiden me, dat ik nimmer lang genoeg zou leven, om mijn schulden te betalen; doch ze zijn alle betaald en zonder eenige korting en ik heb mijn stem doen hooren in Engeland, Ierland, Schotland, Wales, Noorwegen, Zweden, Denemarken, Holland, België, Frankrijk, Zwitserland en Italië; men heeft mijn stem gehoord in Canada en Mexico, op de Hawaïeilanden en in het verre Japan, waar ik verkondigde dat ik weet, net zoo zeker als ik weet, dat ik leef, dat God leeft, dat Jezus de Christus is, de Zoon van den levenden God, de Verlosser der wereld, en dat ik weet, dat God de Laterdaagsche Heiligen leidt en over hen waakt en dit heeft gedaan vanaf den dag, dat de Kerk het eerst werd georganiseerd tot op dezen dag.

Ik wil hier vanavond tot u getuigen, dat toen ik werd geroepen om over een der staken van Zion te presideeren als een jongen van nog geen vier en twintig jaar, zonder ervaring, er een geest was, die om zoo te zeggen uit de lagere regionen kwam en tot mij zeide: „Je weet absoluut niet, dat dit het werk van God is; je hebt geen ondervinding; je bent niet geschikt om president over een stake te zijn.” En ik voelde, dat ik dat niet was, maar geloofde met mijn geheele hart, dat het Evangelie waar was en toen de roeping tot mij kwam, maakte ik groote financiële opofferingen, om er gehoor aan te geven, want ik had een schitterende zaak, (en ik ging naar Tooele om te presideeren). Ik had vreugde en succes in mijn werk en de Geest des Heeren hielp me in mijn roeping.

Toen in October 1882 de Kerk in een algemeene conferentie bijeenkwam, was er gedurende twee jaar een vacature in het Quorum der Twaalven en het Presidentschap en de Apostelen konden het schijnbaar niet eens worden over den man, die deze roeping zou ontvangen. Een jaar lang waren er twee vacatures geweest. De Kerk was in een algemeene conferentie bijeen gekomen doch uiteengegaan, zonder in die vacatures te voorzien, doch op 13 October 1882 ontving President John Taylor een openbaring, waarbij George Teasdale en ik werden geroepen, om deze plaatsen in te nemen.

Toen ik werd geroepen als een der apostelen des Heeren in deze laatste tijdsbedeeling, kwam weer dezelfde geest, die u en mij zal zeggen, dat een weinig sterke drank, tabak, koffie, thee en andere dingen, waarvan de Heere heeft gezegd, dat ze niet goed zijn voor den mensch, van niet zooveel belang zijn, en ons vraagt, wat er nu zit in het naar een vergadering gaan en

waarom niet net zoo lief uit te gaan en pret te maken en in een mooie automobiel het land doorrijden, inplaats van naar een getuigenisvergadering te gaan. Deze geest zeide tot mij: „Je weet niet, dat Jezus de Christus is, je bent niet geschikt, om een apostel van den Heere Jezus Christus te zijn”.

Van 13 October 1882 tot Februari 1883 was ik een ongelukkig man. Ik werd 's nachts wakker met een gevoel over me, dat ik niet wist, dat Jezus de Zaligmaker was en ik niet het recht had, een apostel te zijn en dat ik me moest terugtrekken. Dat was de geest, die mij volgde; dat was de geest, die niet alleen vaak 's nachts tot mij kwam, maar ook dikwijls overdag, wanneer ik rond reed, en ik geef u hier vanavond getuigenis, dat ik met Brigham Young Jr., Lot Smith en een aantal andere mannen door de Navajo Indian Reservation reed — met nog ongeveer zes man te paard en acht of tien wagens — voor een bezoek aan de Navajo- en Moquis-Indianen, en de weg plotseling naar links omhoog doch er ook voor ons een pad was. Ik zeide: „Stop, Lot; waar leidt dat pad heen?” Hij antwoordde: „Dit pad leidt naar een zich op een korten afstand bevindende diepe geul en we moeten hier links afslaan, om die te vermijden.” Ik zeide: „Als ik nu dezen kant heenga en mijn paard laat loopen, zal ik jullie met de wagens dan weer kunnen opvangen, wanneer u uw paarden wat laat doorstappen?” Hij zeide: „Ja, u zult er dan het eerst zijn.” Ik zei: „Ik wil alleen zijn. Ik heb liever, dat u met de menschen meegaat en ik alleen dit pad volg met mijn paard naast me.” Ik was terneergeslagen en ontmoedigd.

Ik geef hier getuigenis, dat ik mijn paard liet stilhouden, communicatie met den hemel zocht en dat het scheen, alsof ik zag en hoorde. Wat ik scheen te hooren, was een der helderste dingen van mijn geheele leven. Ik scheen een raad in den hemel te zien met God en met Jezus Christus, met Joseph Smith, en met mijn eigen vader daar. Ik zag niets met mijn natuurlijke oogen; ik hoorde niets met mijn natuurlijke ooren, doch dat eeuwige deel van mij, dat zal leven, wanneer mijn lichaam in het graf is vergaan, had gemeenschap en hoorde en mijn ooren hoorden en mijn oogen zagen — toch hoorde en zag ik niets.

En ik scheen een raad in den hemel te zien en te hooren, waarbij werd bekend gemaakt, dat het quorum voltallig moest worden en dat in zooverre de conferentie was gesloten, er slechts één wijze was, om in dezen toestand te voorzien en dat was, dat er een openbaring van God zou komen, waarbij de mannen, welke deze roepingen op zich zouden krijgen, genoemd zouden worden.

Zij bespraken, wie deze mannen zouden zijn. Ik hoorde niets over Broeder Teasdale, doch ik scheen de bespreking te hooren van den Profet Joseph Smith en van Jedediah M. Grant (mijn vader, die stierf, toen ik negen dagen oud was), toen zij besloten dat ik zou worden geroepen, om in een dezer twee vacatures te voorzien.

Ik zat daar en weende als een kind, en ik wil u mijn getuigenis geven, dat van Februari 1883 tot op dezen dag geen sterfelijk wezen meer vreugde had en geen sterfelijk wezen meer vastbesloten is geweest zijn plicht te doen en te werken voor de zaligheid van de zielen der menschen dan ik. Geen mensch ondervond meer ware vreugde in het getuigen aangaande zijn kennis, dat God leeft en dat Joseph Smith een profeet van God is dan ik had. Ik verheug me daarin en ik ben buitenmate dankbaar voor deze bijzondere manifestatie aan mij.

Moge God mij helpen en een ieder van u, die binnen het bereik van mijn stem is, die een kennis heeft dat God leeft, dat Jezus Christus de Zoon van den levenden God is, de Verlosser der wereld, dat wij zoo zullen leven, dat diegenen in de wereld, die deze dingen niet weten, door het zien van onze goede daden er toe geleid zullen worden, het plan van leven en zaligheid te onderzoeken. Dit is mijn nederig gebed.

Voordat ik ga zitten, wensch ik als President der Kerk mijn dankbaarheid uit te spreken — zooals Br. McKay dat heeft gedaan — en ik wil u zeggen, dat ik hier mijn zegen achterlaat en God bid, het volk van dit land te zegenen en voorspoedig te maken, dat het land vruchtbaar moge zijn en de grond in de toekomst overvloediger mag voortbrengen en dat de tijd moge komen, dat deze boerderijen, die hier omheen liggen, bevolkt zullen zijn met menschen, die hier zijn komen wonen om zich in de zegeningen van God te verheugen.

God helpe ons allen getrouw te blijven, en standvastig aan het het evangelie — diegenen van ons, die weten dat het waar is — is mijn nederig gebed. God zegene u allen. Amen.

NIEUWS DER KERK IN NEDERLAND

Overleden

DE JONG. Op 16 Juli 1935 is te Groningen overleden Br. Jan de Jong, zoon van Hendrik de Jong en Lutske Baron. Hij werd op 24 Mei 1848 te Drachten (Fr.) geboren en op 14 September 1901 door Oud. L. Venema gedoopt. De teraardebestelling vond plaats te Groningen op 19 Juli 1935.

Gehuwd

Zr. Barbara van Buuren der Overmaassche gemeente is op 4 September 1935 gehuwd met Hermanus Wolf.

Op Woensdag 11 September j.l. werd in Den Haag het huwelijk voltrokken tusschen Zr. Maria Johanna Diender en Br. Harry van der Beek. Na de gebruikelijke ceremonie op het stadhuis werd door Pres. T. E. Lyon in de kerkzaal Loosduinschekade 11 het huwelijk ingezegend.

KERKNIEUWS

In den Kirtlandtempel wederom Mormoonsche diensten gehouden.

Op 19 Juli sprak apostel Melvin J. Ballard in een specialen dienst, in den Kirtlandtempel gehouden. Dit was de eerste maal, dat de Kerk van Jezus Christus v. d. Heiligen der Laatste Dagen sinds bijna eenhonderd jaar het voorrecht genoot, in dit gebouw een godsdienstbijeenkomst te houden.

Conferentie-aankondiging

Utrechtsche conferentie

De Utrechtsche conferentie zal op 21 en 22 September a.s. in de zaal Wittevrouwensingel 92 te Utrecht worden gehouden.

Zaterdagmiddag 1 uur is er een zendelingenvergadering belegd.

Zaterdagavond 8 uur zal een lezing met lichtbeelden worden gegeven over „De Geest van Tempelbouw”.

Zondag zullen er vier vergaderingen zijn — een openbare vergadering om 10 uur v.m., een doopdienst om 12.15 en daarna weder twee openbare bijeenkomsten, n.l. om 3 en 7 uur n.m.

Vergeet U toch vooral niet, uw vrienden en bekenden er tijdig op te wijzen, deze dagen voor onze conferentie vrij te houden.

Conferentie der Z.K.V. in Nederland

Voor de eerste maal in de geschiedenis der Nederlandsche Zusters-Hulpvereniging zal ze haar zendingsconferentie houden en wel te Rotterdam, St. Janstraat 15b, op Zondag 29 September a.s.

Het programma is als volgt samengesteld:

- 8.30 uur v.m. Getuigenisvergadering voor alle Z.K.V.-werksters.
- 10 uur v.m. Samenkomen met de Zondagschool, met na de verdeling in klassen een speciale vergadering voor alle Z.K.V. werksters.
- 3 uur n.m. Openbare conferentievergadering.
- 7 uur n.m. Openbare conferentievergadering.

Alle Z.K.V. leden en belangstellenden, zoowel als de dragers van het Priesterschap worden uitgenoodigd deze conferentie bij te wonen. De vergaderingen zullen worden opgeluisterd door de liederen van de Z.K.V. „Zingende Moeders”!

VAN DE REDACTIE
EEN GEDENKWAARDIGE DATUM
door Pres. Joseph F. Merrill

Er zijn datums in het leven van ieder normaal persoon, van elke organisatie en instelling, welke nimmer worden vergeten. Zij verheffen zich boven den vloed van des levens gebeurtenissen in den stroom van den tijd als kennelijke teekens, welke interesse en kleur geven en zonder welke het verleden op de bladzijden van het geheugen in dorre eentonigheid zou vervagen. Een verjaardag is zulk een datum. Hij kenmerkt een begin, een verandering, en is immer van groot belang voor het betrokken leven.

Onder de datums in de geschiedenis der Kerk heeft 21 September 1823 een groote beteekenis. Het was tijdens den laten avond van dien datum, dat een gebeurtenis plaatsgreep, welke in de godsdienstige geschiedenis van het grootste belang is. Joseph Smith, een jongen van 18 jaar oud, ontving een bezoek van een hemelschen boodschapper, den engel Moroni. Het zijn met dit bezoek in verband staande gebeurtenissen, welke het monument op den heuvel Cumorah, op 21 Juli 1935 ingewijd, herdenkt.

Waarom is de hier genoemde September-datum van belang? Voor de wereld heeft hij nog geen beteekenis. Dit is, omdat de wereld nog niet weet, dat op dezen datum het eerste beschreven bezoek van een engel uit den hemel aan de aarde in deze moderne tijden plaatsvond. Doch er zijn vele belangrijke waarheden op het gebied van den godsdienst, welke de onverschillige wereld nog niet weet, doch moet leeren. De meeste ervan werden in vroegere tijden geopenbaard en zijn, in den Heiligen Bijbel opgeteekend. Voor de wereld is dit boek practisch echter een boekdeel, wiens onschatbare waarheden of nog nimmer gelezen of, indien gelezen, nog nimmer begrepen zijn.

En dáárom is deze September-datum van belang, omdat het toen was, dat een engel tot de aarde kwam en aan een van haar bewoners vele bijbelwaarheden uitlegde en belangrijke kennis bracht, welke voor de wereld was verloren. Deze engel kwam als een boodschapper van God, in antwoord op een gebed. Daardoor bewijst zijn bezoek, dat God gebeden kan hooren en beantwoorden en dit ook doet — een feit, en niet langer een denkbeeld. De boodschapper stelde zichzelf voor. Hij kwam direct uit de tegen-

woordigheid van God. Hij was een opgestaan wezen en had ongeveer veertien honderd jaar voordien als een sterfelijk wezen in dezelfde streek gewoond, waar hij nu terugkeerde. Vandaar, dat de engelen van den hemel ware persoonlijke wezens zijn. Zij kunnen als boodschappers handelen en zich vrijelijk tusschen hemel en aarde bewegen, wanneer goddelijk daartoe aangewezen. Moroni had een tastbaar lichaam. De opstanding is dus een proces, dat den onsterfelijken geest met een onsterfelijk gemaakt lichaam vereenigd, juist zooals werd duidelijk gemaakt in de opstanding van Jezus Christus. Deze zekere kennis van den aard der engelen werd in deze moderne tijden op aarde hersteld door het bezoek van Moroni. Het is daarom voor de wereld niet langer noodig, om hieromtrent in onwetendheid te verkeerren. Andere heilige engelen kwamen als goddelijke boodschappers na dit eerste bezoek van Moroni. Dit is een der groote feiten, welke door de leeringen van het Mormonisme worden verkondigd.

Wederom, Moroni's boodschap aan Joseph Smith tijdens dien gedenkwaardigen nacht bevestigt de goddelijkheid van den Heiligen Bijbel. Want hij haalde vele passages en profetieën aan, welke in de schrift staan opgeteekend. Het feit, dat hij dit deed, geeft geen enkele reden om te twifelen aan de goddelijkheid dezer passages. Aldus hebben de Laterdaagsche Heiligen de kostbare kennis ontvangen, dat de Bijbel niet slechts een goed en groot boek is — het is een goddelijk geïnspireerd geschrift. Daarom zijn er in de geheele wereld geen menschen, voor wie de Bijbel meer kan beteekenen of waardevoller kan zijn dan voor de Laterdaagsche Heiligen. Niettegenstaande dit alles zijn er ongetwijfeld in de teksten onzer moderne bijbels gedurende het proces der vele overschrijvingen, vertalingen en het drukken vele fouten geslopen, hoewel het in het licht van dit alles het wel merkwaardig is, dat onze tegenwoordige bijbel, zooals wij hem thans hebben, tamelijk vrij van fouten is.

Doch hieromtrent heeft onze kerk het niet mis. Moderne openbaringen aan de Kerk, — boodschappen van hemelsche wezens en goddelijke inspiratie — hebben de evangelieleerstellingen van den Bijbel bevestigd.

Het bezoek van Moroni vestigde zekerheid en definitieve kennis, en deed aldus twijfel en dwaling, welke te dien tijde overal bestonden, verdwijnen. En deze kennis heeft betrekking op 's menschen grootste welzijn, beide hier en hiernamaals; daarom was de komst ervan van het grootste belang. De Laterdaagsche Heiligen beschouwen derhalve de gebeurtenis van dit eerste bezoek als een, welke gepast gevierd moet worden. De viering is gewoonlijk in den vorm van speciale toespraken in de avondmaalsvergadering, het dichtst bij den 21en September. Wij raden aan, dat dit in iedere gemeente in onze zendingen wordt gedaan. Dit jaar zullen deze vergaderingen op 22 September worden gehouden.

JEZUS DE CHRISTUS

(Les voor Ouders- en Evangelieleerklas)
Voor 4en en 5en Zondag in September.

HOOFDSTUK XIII

Door vreemdelingen geëerd, door eigen verworpen.

Jezus en de Samaritaansche vrouw.

(Vervolg)

Op Zijn reis naar Galilea nam Jezus den korteren weg, door Samaria; en ongetwijfeld werd Zijn keuze met een doel aldus geleid, want wij lezen, dat hij dien weg „moest gaan”.¹⁾ De weg leidde door of langs de stad, Sichar genaamd²⁾, „nabij het stuk land, hetwelk Jakob zijnen zoon Jozef gaf”.³⁾ Daar was de fontein Jakobs, welk in hooge achting werd gehouden, niet slechts om zijn eigenlijke waarde als een onuitputtelijke waterbron, doch omdat deze verband hield met het leven van den grooten patriarch. Jezus, verreisd en moe, rustte bij de fontein, terwijl Zijn discipelen naar de stad gingen, om voedsel te koopen. Een vrouw kwam, om hare waterkruik te vullen en Jezus zeide tot haar: „Geef mij te drinken.” Door de toen bestaande regels der oostersche gastvrijheid mocht een verzoek om water, indien het kon worden ingewilligd, niet worden afgewezen; toch aarzelde de vrouw, want ze was verbaasd dat een Jood aan een Samaritaan om een gunst zou verzoeken, hoe groot de nood ook was. Zij uitte haar verbazing in de vraag: „Hoe begeert gij, die een Jood zijt, van mij te drinken, die een Samaritaansche vrouw ben? Want de Joden houden geen gemeenschap met de Samaritanen.” Jezus, wellicht door Zijn verlangen om te prediken de dorst vergetend, antwoordde haar door te zeggen: „Indien gij de gave Gods kendet, en wie hij is, die tot u zegt: Geef mij te drinken, zoo zoudt gij van hem hebben begeerd, en hij zoude u levend water gegeven hebben.” De vrouw herinnerde Hem er aan, dat hij geen emmer of touw had, waarmede Hij uit de diepe bron zou kunnen putten, en vroeg Hem verder naar Zijn verklaring, er aan toevoegend: „Zijt gij meerder dan onze vader Jakob, die ons den put gegeven heeft, en hijzelf heeft daaruit gedronken en zijne kinderen en zijn vee?”

Jezus bespeurde in de woorden der vrouw eenzelfde geest als die, waarmede de geleerde Nicodemus Zijn leeringen had ontvangen; beiden faalden de geestelijke les, daarin vervat, te begrijpen. Hij verklaarde haar, dat water uit de bron slechts van tijdelijk nut zou zijn; hij, die er van dronk, zou wederom dorst krijgen; „Maar”, voegde hij er aan toe, „zoo wie gedronken zal hebben van het water, dat ik hem geven zal, die zal in eeuwigheid niet dorsten, maar het water, dat ik hem zal geven, zal in

¹⁾ Joh. 4:4; zie voor volgende voorvallen verzen 5-43.

²⁾ Aanteekening 2.

³⁾ Gen. 33:19, en Joz. 24:32.

hem worden eene fontein van water, springende tot in het eeuwige leven." De belangstelling der vrouw was zeer zeker gaande gemaakt, hetzij uit nieuwsgierigheid of als gevolg van een dieper gevoelen, want nu werd zij degene, die vroeg en terwijl zij Hem met een eerbiedigen titel aansprak, zeide zij: „Heere, geef mij dat water, opdat mij niet dorste, en ik hier niet moet komen om te putten." Zij kon niets anders dan het materieele voordeel inzien van het water, dat voor eens en altijd de dorst zou lesschen. Het gevolg van het drinken, dat zij in gedachten had was, dat zij van een lichamelijke noodzaak ontheven zou zijn en haar de moeite van het aan de bron putten zou besparen.

Het onderwerp van het gesprek werd plotseling veranderd door de vraag van Jezus, om heen te gaan, haar man te roepen en dan terug te komen. Op haar antwoord, dat zij geen man had, openbaarde Jezus haar Zijn bovenmenschelijk doorzichtsvermogen, door haar te zeggen, dat zij naar waarheid had gesproken, aangezien zij vijf mannen had gehad, terwijl de man, met wien zij toen samenwoonde, haar man niet was. Waarlijk had geen gewoon wezen aldus de onaangename geschiedenis van haar leven kunnen lezen; impulsief beleed ze haar overtuiging, zeggende: „Heere, ik zie dat gij een profeet zijt." Zij wenschte het gesprek voort te zetten, en terwijl zij op den berg Gerizim wees, waarop de heiligschennende priester Manasseh een Samaritaanschen tempel had opgericht, merkte zij op, met weinig toepasselijkheid op wat reeds werd gezegd: „Onze vaderen hebben op dezen berg aanbeden, en gijlieden zegt, dat te Jeruzalem de plaats is, waar men moet aanbidden." Jezus antwoordde met nog diepere beteekenis en vertelde haar, dat de tijd nabij was, dat nòch die berg, noch Jeruzalem de voortreffelijkste aanbedingsplaatsen zouden zijn; duidelijk berispte Hij haar veronderstelling, dat het traditioneele geloof der Samaritanen net zoo goed was als dat der Joden, want Hij zeide: „Gijlieden aanbidt wat gij niet weet, wij aanbidden wat wij weten; want de zaligheid is uit de Joden." Hoe veranderd en verdorven de Joodsche godsdienst ook was geworden, hij was beter dan die van haar volk; want de Joden namen de profeten aan en door Juda was de Messias gekomen. Doch, zooals Jezus haar de zaak uiteenzette, was de plaats van aanbeding van minder belang dan de geest van den aanbidder. „God is een geest, en die Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid."

Niet in staat of onwillig, om Christus' bedoeling te begrijpen, trachtte de vrouw aan de les een einde te maken, door een opmerking, welke zij wellicht maar terloops maakte: „Ik weet dat de Messias komt, die genaamd wordt Christus; wanneer die zal gekomen zijn, zoo zal hij ons alle dingen verkondigen." Toen antwoordde Jezus tot haar groote verbazing, met de ontzagwekkende verklaring: „Ik ben het, die met u spreek."

De taal was ondubbelzinnig, de verzekering een, welke geen

opheldering verlangde. De vrouw moet Hem daarna als een bedrieger of de Messias hebben beschouwd. Zij liet haar watervat bij de bron staan en haastte zich naar de stad, om haar onderfinding te vertellen, zeggende: „Komt, ziet een mensch, die mij gezegd heeft alles wat ik gedaan heb: is deze niet de Christus?”

Aan het einde van het gesprek tusschen Jezus en de vrouw kwamen de discipelen terug met de proviand, die zij waren gaan halen. Zij verwonderden zich, dat zij den Meester in gesprek vonden met een vrouw, en dan nog wel een Samaritaansche vrouw, doch niemand vroeg Hem om een verklaring; Zijn houding moet hen met de ernst en plechtigheid der gelegenheid hebben vervuld. Toen zij er bij Hem op aandrongen, om te eten, zeide Hij: „Ik heb eene spijs om te eten, die gij niet weet.” Voor hen hadden Zijn woorden niet anders dan de letterlijke beteekenis en zij vroegen onder elkaar, of wellicht tijdens hun afwezigheid iemand Hem voedsel had gebracht; doch Hij lichtte hen aldus in: „Mijne spijs is, dat ik doe den wil desgenen, die mij gezonden heeft, en zijn werk volbreng”.

Er kwamen een menigte Samaritanen vanuit de stad. Terwijl Hij hen aanzag en daarna naar de omliggende graanvelden keek, ging Jezus voort: „Zegt gijlieden niet: Het zijn nog vier maanden en dan komt de oogst? Ziet, ik zeg u, heft uwe oogen op en aanschouwt de landen, want zij zijn alreede wit om te oogsten.” De beteekenis van dit gezegde schijnt te zijn, dat, terwijl er maanden moesten voorbijgaan, alvorens de tarwe en de gerst voor den sikkel gereed waren, de oogst der zielen, verklaard door de naderende menigte, toen reeds kon aanvangen; en dat de discipelen hetgeen Hij gezaaid had, tot hun onschatbaar voordeel konden oogsten, daar zij hun loon voor hun dienst zouden ontvangen en de vruchten van een anderen dan hun eigen arbeid zouden vergaderen.

Velen der Samaritanen geloofden in Jezus, eerst door de kracht van het getuigenis der vrouw, daarna door hun eigen overtuiging; en zij zeiden tot de vrouw, op wier bevel zij het eerst tot Hem waren gegaan: „Wij gelooven niet meer om uws zeggens wil, want wijzelve hebben hem gehoord en wij weten, dat deze waarlijk is de Christus, de Zaligmaker der wereld”. Minzaam voldeed Hij aan hun verzoek om te blijven en bracht twee dagen bij hen door. Het is buiten kijf, dat Jezus niet deelde in het nationaal vooroordeel der Joden tegen het volk van Samaria; een eerlijke ziel was voor Hem aannemelijk, waar deze ook vandaan kwam. Wellicht was het zaad, dat onze Heere tijdens zijn kort verblijf onder het verachte volk van Samaria strooide, hetzelfde, waarvan door de apostelen in latere jaren zulk een rijken oogst werd ingezameld.¹⁾

¹⁾ Hand. 8:5; 9:31; 15:3.

Jezus weer in Galilea; in Kana en Nazareth.

Na het verblijf van twee dagen onder de Samaritanen, zette Jezus, vergezeld door de discipelen, die met Hem van Judea waren gereisd, de tocht noordwaarts voort naar Galilea, in welke provincie Hij verscheidene maanden niet was geweest. Beseffend, dat het volk van Nazareth, de stad, waarin Hij was grootgebracht, wellicht ongenegen zou zijn, Hem anders dan als de timmerman te erkennen, of, zooals Hij zeide, wetende, dat „een profeet in zijn eigen vaderland geen eer heeft”,¹⁾ ging Hij eerst naar Kana. De menschen in dat gedeelte en de Galileeërs inderdaad over het algemeen ontvingen Hem met vreugde; want velen hunner hadden het laatste Paascheest bijgewoond en waren waarschijnlijk persoonlijk getuige geweest van de wonderen, welke Hij in Judea had gewrocht. Terwijl Hij te Kana was, werd Hij bezocht door een koninklijk hoveling, zeer waarschijnlijk een ambtenaar van de provincie, die Hem smeekte naar Kapernaum te komen en zijn zoon te genezen, die toen op sterven lag. Wellicht met de bedoeling, om den man den waren gang zijner gedachten aan te toonen, — want wij kunnen niet betwijfelen, dat Jezus zijn gedachten kon lezen — zeide onze Heere tot hem: „Tenzij dat gijlieden teekenen en wonderen ziet, zoo zult gij niet gelooven.”²⁾

Zooals reeds uit vroegere voorvallen bleek, inzonderheid uit de weigering van Jezus, om zich aan de belijdende geloovers te Jeruzalem toe te vertrouwen, wier geloof geheel en al berustte op hun verbazing over de dingen, welke Hij deed,³⁾ aanvaardde onze Heere geen wonderen, ofschoon door Hemzelf gewrocht, als een voldoende en hechte grondslag voor geloof. De smeekende hoveling, in angst over den onzekeren toestand van zijn zoon, nam de berisping, welke een arglistig brein in des Heeren antwoord zou hebben gevonden, in 't geheel niet kwalijk; doch met ernstige nederigheid, welke zijn geloof, dat Jezus den jongen kon genezen, aantoonde, herhaalde hij zijn smeekbede nog nadrukkelijker: „Heere, kom af, eer mijn kind sterft”.

Wellicht had de man nimmer stilgestaan bij het directe middel of proces, waardoor de dood kon worden afgewend en bij het feit, hoe er door de woorden van eenig wezen genezing kon worden verkregen; doch in zijn hart geloofde hij in Christus' macht, en met aandoenlijke ernst vroeg hij den Heere, terwille van zijn stervenden zoon in te grijpen. Hij scheen te denken, dat het noodzakelijk was, dat dien Heeler tegenwoordig zou zijn, en zijn groote vrees was, dat de jongen niet zou blijven leven, totdat Jezus kon komen. „Jezus zeide tot hem: Ga henen, uw zoon leeft. En de mensch geloofde het woord, dat Jezus tot hem zeide en ging henen.” De echtheid van des mans vertrouwen wordt bewezen door zijn dankbare aanvaar-

¹⁾ Joh. 4:44; vergelijk Matth. 13:57; Mark. 6:4; Luk. 4:24.

²⁾ Joh. 4:48; lees verzen 46-54.

³⁾ Joh. 2:23, 24.

ding van des Heeren verzekering, en door de tevredenheid, welke hij dadelijk aan den dag legde. Kapernaum, waar zijn zoon lag, was ongeveer 32 K.M. verder; indien hij nog bekommerd en twijfelachtig was geweest, zou hij wellicht hebben getracht, dien dag nog naar huis te gaan, want het was één uur 's middags, toen Jezus de woorden uitsprak, welke hem zulk een verademing hadden gegeven; doch hij reisde op zijn gemak, want den volgenden dag was hij nog op weg en kwamen enkelen zijner dienstknechten hem tegemoet, die waren uitgezonden, om hem het blijde nieuws van het herstel van zijn zoon mede te deelen. Hij vroeg hun, wanneer het herstel van den jongen was ingetreden en men zeide hem, dat de koorts hem op het zevende uur den vorigen dag had verlaten. Dat was de tijd waarop Christus had gezegd: „Uw zoon leeft.” Het geloof van den man werd sterker en beiden, hij en zijn huisgezin namen het evangelie aan.¹⁾ Dit was het tweede wonder, door Jezus in Kana verricht, ofschoon in dit geval het voorwerp van Zijn zegen in Kapernaum was.

Aanteekeningen

2. **Sichar.** — De stad, waar de Samaritaansche vrouw, met wie Jezus sprak aan de fontein Jakobs, woonde, wordt in Joh. 4:5 Sichar genoemd; de naam komt nergens anders in den bijbel voor. Men heeft gepoogd de plaats te vereenzelvigen met Shechem, een stad, welke door haar vermaardheid in verband met het leven der vroegere patriarchen, voor het Joodsche hart dierbaar was. Nu wordt echter algemeen toegegeven, dat Sichar een klein dorp was, nabij het tegenwoordige Askar gelegen, hetwelk, zooals Zenos zegt, is: „een dorp met een fontein en enkele oude uit de rotsen gehouwen graftomben, ongeveer 1 K.M. ten noorden van de fontein Jakobs.”

3. **De hoveling van Kapernaum.** — De naam van den hoveling, wiens zoon door het woord van Jezus genezen werd, is niet genoemd. Pogingen om hem te vereenzelvigen met Churas, den rentmeester van Herodes Antipas, zijn op onbetrouwbare overlevering gebaseerd. Het huisgezin van den hoveling nam de leerlingen van Jezus aan. „Johanna, de huisvrouw van Chuzas, den rentmeester van Herodes” (Luk. 8:3) was een der dankbare en voorname vrouwen, die zelf de genezende bediening van onzen Heere hadden ontvangen en die van haar vermogen gaven ter bevordering van Zijn werk. Onbevestigde overlevering dient niet te worden verward met authentieke historie. (Wordt vervolgd).

¹⁾ Aanteekening 3.

PRIESTERSCHAPSLESSEN VOOR OCTOBER 1935

Eerste avond. Gebed, enz. Hoofdstuk XIII, „Heilige Geschriften van ouds.” *Herstelling van het Evangelie*, blz. 69—75.

Tweede avond. Gebed, enz. Twee toespraken over:

1. „Het doel van het leven.” (Zie *De Ster* van 15 Februari en 1 Maart 1935).

2. „Godsdienstige Vrijheid en Verdraagzaamheid.” *Artikelen des Geloofs*, blz. 322—331.

Derde avond. Gebed, enz. Hoofdstuk XIV. „Een Heilig Boek van heden,” *Herstelling van het Evangelie*, blz. 75—80.

Vierde avond. Gebed, enz. Huisbezoekrapport. Behandeling van het huisbezoekonderwerp voor November 1935.

ZONDAGSSCHOOLWERK VOOR OCTOBER 1935

AVONDMAALSVERS

Zegen, Heer, m' om Jezus' wil,
 Wijl ik, kinderlijk en stil,
 Brood en kelk aanvaarden ga :
 Gedachtenis aan Golgotha.

2¹/₂ MINUUT TOESPRAAKJES

- 6 October. De Heiligen bouwen nieuwe woonplaatsen in de vallei.
 De sprinkhanen en de zeemeeuwen. Kerkgeschiedenis.
- 13 October. Saul.
 David en Saul. Oude Testament.
- 20 October. Paulus te Efeze.
 Diana van de Efeziërs. Het Nieuwe Testament.
- 27 October. Eerste reiniging van den tempel.
 (Ster 1 Augustus.)
 Jezus en de Samaritaansche vrouw.
 (Ster 1 en 15 September.) Evangelieleerklas.

GEZAMENLIJKE OPZEGGING

(Mattheus 5 : 11.)

„Zalig zijt gij, als u de menschen smaden en vervolgen, en ligende alle kwaad tegen u spreken om Mijnentwil”.

Lied no. 114 in ons zangboek zal de komende maand worden ingestudeerd. De titel is „Zwijg, wees stil!” Hoewel het leeren van dat lied gedurende onze zangoefening hoofddoel zal zijn, moeten we toch ook de andere geleerde liederen niet vergeten. Zingt ze zoo dikwijls mogelijk.

DUBBELTJES-ZONDAG

zal op 6 October zijn. Laat ons niet vergeten, onze bijdrage te geven voor het helpen der Zondagsschool.

Sterling K. Hixson, Opziener.

INHOUD

Het Heilige Bosch.	289		Van de Redactie:
Gods macht geopenbaard . . .	290		Een gedenkwaardige datum . . .
Nieuws der Kerk in Nederland	295		Jezus de Christus . . . . .
Kerknieuws	295		Priesterschapslessen . . . . .
Utrechtsche Conferentie. . . .	296		Zondagsschoolwerk . . . . .
Z.H.V.-Conferentie	296		

Uitgegeven door de Nederlandsche Zending, Crooswijkschesingel 16 B. Rotterdam (N.) — Verkrijgbaar in alle vertakkingen der Zending.

Abonnementsprijs per jaar bij vooruitbetaling: Nederland f3.—, Buitenland f4.—. Afzonderlijke nummers 15 cent. — Gironummer 240615